

BELÜGYMINISZTERIUM

ÖNKORMÁNYZATI MÓDSZERTANI FŐOSZTÁLY

Varga Ernő úr részére
jegyző
Gyömrő Város Önkormányzata
jegyzo@gyomro.hu

Tárgy: méltatlanság kérdésköre
Iktatószám: BM/13494-2/2016.

Tisztelt Jegyző Úr!

Pogácsás Tibor államtitkár úrnak címzett, válaszadás céljából főosztályunknak továbbított kérdésével kapcsolatban, amely alapvetően a méltatlanság jogintézményére vonatkozik, az alábbiakat kell kiemelni:

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (Mötv.) 38. § (1) bekezdésének b) pontja szerint **méltatlanság miatt a képviselő-testület határozatával megszünteti annak az önkormányzati képviselőnek a megbízatását, akit szándékos bűncselekmény miatt jogerősen szabadságvesztésre ítélték.** Az Mötv. 72. § (4) bekezdése szerint a polgármesterre megfelelően alkalmazni kell az önkormányzati képviselőre vonatkozó méltatlansági szabályokat.

Alapvetően tehát a következők a releváns, fontos kérdések:

- jogerős ítélet szükséges a méltatlanság kimondásához,
- a jogerős ítéletnek a polgármesteri (képviseelői) tisztség (megbízatás) fennállása alatt kell megszületnie (nem a bűncselekmény elkövetésének időpontja a mérvadó); a nyelvtani és logikai értelmezés is ezt támasztja alá (hiszen nem létező tisztséget vagy megbízatást nem lehet „méltatlanság” miatt „megszüntetni”),
- szándékos bűncselekmény alapozza meg a méltatlanságot,
- szabadságvesztés büntetés kiszabása esetén lehet kimondani (nem szükséges végrehajtandó szabadságvesztés büntetést kiszabni, a felfüggesztett is „elég”).

A 38.§ (2) bekezdése szerint az önkormányzati képviselő (polgármester) köteles az (1) bekezdés a)-g) pontjában foglaltakról (tehát ide tartozik tehát a fentebb idézett d) pont is !) a jogerős ítélet kézhezvételétől számított három napon belül tájékoztatni a képviselő-testületet és a kormányhivatalt. A (3) bekezdés szerint a büntetőeljárásról szóló törvényben foglaltakra figyelemmel az eljáró bíróság az önkormányzati képviselő bűnösségét megállapító jogerős ítélet meghozataláról haladéktalanul tájékoztatja a képviselő-testületet és a kormányhivatalt.

A testület tehát ezúton biztosan értesül a polgármester elítéléséről, és ezt követően köteles (nem mérlegelhet) határozatával megállapítani a polgármester méltatlanságát. **A képviselő-testület a méltatlanság fennállása esetén köteles a polgármester tisztségét megszüntetni.** Amennyiben a testület nem dönt, vagy döntése jogszabálysértő a kormányhivatal a közigazgatási és munkaügyi bíróságnál kezdeményezheti a méltatlanság megállapítását (Mötv. 37. § (6) bekezdés és 38. § (5) bekezdés).

Lényeges még a következő rendelkezés:

Mötv. 69. § (1) A polgármester e tisztsége megszűnik:...

d) méltatlanság megállapításával;

Mindezen rendelkezéseket összevetve nagyon fontos kiemelni, hogy véleményünk szerint a méltatlanság kimondása csak azt a konkrét megbízatást szünteti meg, amelyet az adott személy (képviselő, polgármester) éppen betölt.

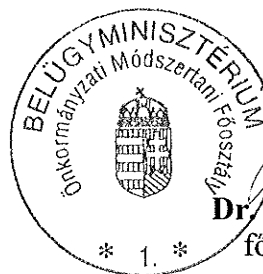
Esetünkben a polgármester korábban lemondott, így tehát okafogyottá vált a testület eljárása és határozathozatala. A lemondás miatt időközi választást írtak ki, amelyen, a korábbi polgármester indult, és úgy értesültünk, hogy a választópolgárok polgármesternek megválasztották. Szakmai álláspontunk szerint az időközi választással új tisztség „keletkezett”, ezt méltatlanságra hivatkozással megszüntetni nem lehet, mert ennek egyik alapfeltétele nem áll fenn: nevezetesen a jogerős ítélet nem a tisztség fennállásának időszakában született. Mint utaltam rá az ítélet a polgármester „előző” tisztségét megszüntette volna, ha ő maga nem mond le a tisztségről.

A kérdésben tehát az az álláspontunk, hogy amennyiben a volt polgármestert újraválasztják, nem kell méltatlansági eljárást indítani. Természetesen a testület (vagy adott esetben a kormányhivatal) ezen véleményünktől függetlenül eljárást indíthat, a testület ki is mondhatja a méltatlanságot, amely döntés ellen a polgármester bírósághoz fordulhat.

Szakmailag nem tartjuk megalapozottnak azt az álláspontot, hogy a méltatlanságot megalapozó ítélet hatálya „ciklusokon átívelő” és ugyanazon ítélet alapján többször is megszüntethető a tisztség, ugyanis ilyen rendelkezést a hatályos szabályozás nem tartalmaz.

Tájékoztatom, hogy levelem szakmai véleményét jelentő része az Alkotmánybíróság 60/1992.(XI.17.) AB. határozatára figyelemmel joghatás kiváltására nem alkalmas, kötelező erővel nem bír.

Budapest, 2016. augusztus 29.

Tisztelettel:

Dr. Bekényi József
főosztályvezető